

Współpraca miasta i ministerstwa dla rozwoju opieki żłobkowej

2024-08-02

O współpracy miasta i ministerstwa wpływającej na rozwój systemu opieki nad najmłodszymi krakowianami i krakowiankami rozmawiali prezydent Krakowa Aleksander Miszański oraz wiceministra rodziny, pracy i polityki społecznej Aleksandra Gajewska podczas spotkania, które 19 lipca odbyło się w Krakowie.

– Rozmawiamy o tym, jak poprawić sytuację mieszkanek i mieszkańców Krakowa, jak sprawić, by miejsc opieki żłobkowej było tu jak najwięcej. Podjęliśmy ważne kroki w kierunku zaspokojenia tych potrzeb. Wprowadziliśmy flagowy program rządu, czyli „Aktywny rodzic”. Będziemy tworzyć nowe miejsca żłobkowe w ramach programu „Aktywny maluch”. Jestem przekonana, że nasze rozmowy przyniosą konkretne rozwiązania i wspólnie doprowadzimy do tego, że krakowianie i krakowianki będą mogli powiedzieć, że ich sytuacja się poprawiła, że dostęp do opieki żłobkowej mają najbliżej swojego miejsca zamieszkania i jest on dla nich właściwie bezkosztowy – mówiła wiceministra Aleksandra Gajewska podczas briefingu prasowego towarzyszącego spotkaniu z prezydentem Krakowa.

W Krakowie system opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oparty jest na miejskich żłobkach oraz niepublicznych miejscach opieki dofinansowanych przez miasto. Na terenie miasta działa 367 takich punktów: 33 żłobki miejskie (22 samorządowe oraz 11 prowadzonych na zlecenie miasta, działających jak samorządowe), 245 żłobków prywatnych, 18 klubów dziecięcych oraz 71 dziennych opiekunów.

Łącznie w mieście dostępnych jest 11,9 tys. miejsc opieki, w tym ponad 3 tys. w miejskich żłobkach oraz 8,9 tys. w żłobkach niepublicznych – trzeba tu podkreślić, że 99 proc. tych miejsc jest objętych dofinansowaniem miasta, nie korzysta z niego jedynie 8 placówek. Aktualnie w systemie jest ok. 2 000 wolnych miejsc w prywatnych żłobkach. Wydatki miasta na system opieki nad dziećmi do lat 3 w 2023 roku wyniosły łącznie 139 mln, w tym roku wyniosą ponad 140 mln.

Kraków podejmuje też szereg działań zwiększających dostępność opieki żłobkowej, korzysta w tym zakresie z ministerialnych programów – takich jak „Aktywny maluch” oraz „Aktywny rodzic”.

– Będziemy zmierzać do tego, by w Krakowie żłobków było jak najwięcej i by były bezpłatne. Chcemy, żeby oferta opieki nad najmłodszymi była jak najszerza. W ramach programu „Aktywny maluch” w latach 2023-2026 powstanie 12 nowych żłobków, co spowoduje że żadna dzielnica w Krakowie nie pozostanie bez takiej placówki. Rozpoczynamy dziś rozmowy, mam nadzieję, że zakończą się one sukcesem. Potrzebujemy jeszcze wyliczeń, ale przy pozyskaniu wsparcia z ministerialnego programu „Aktywny rodzic” i przychylności Rady Miasta dla odpowiedniej uchwały, jesteśmy w stanie doprowadzić do realizacji punktu programowego, którym jest zapewnienie bezpłatnych żłobków – zapowiada prezydent Krakowa Aleksandra Miszańska.

Koszty, dopłaty, programy

Opłata w krakowskich żłobkach miejskich wynosi 299 zł miesięcznie, a dzienny koszt wyżywienia to kwota do 10 zł. Miesięczny średni koszt za pobyt dziecka w żłobku prywatnym, po odjęciu dotacji miasta, to natomiast kwota około 1200 zł (bez wyżywienia). Miasto podejmuje szereg działań zmierzających do zbliżenia opłat w prywatnych placówkach do cen obowiązujących w żłobkach samorządowych. W tym celu wprowadzono dotację udzielaną prywatnym placówkom, która w ubiegłym roku była dwukrotnie zwiększana. Miesięczna dopłata wynosi teraz 735 zł (a w przypadku dziecka z niepełnosprawnościami dodatkowo 1260 zł).

Szansą na znaczące obniżenie opłat w żłobkach może być połączenie miejskiej dotacji oraz rządowego świadczenia **„Aktywnie w żłobku”** (realizowanego w ramach ministerialnego programu „Aktywny rodzic”), o które będzie można się starać **od 1 października**. To forma ministerialnego wsparcia dla rodzin i samorządów obejmująca dotychczasowe i nowo wybudowane miejsca opieki nad najmłodszymi. Świadczenie przysługujące rodzicom na dziecko uczęszczające do żłobka, klubu dziecięcego lub dziennego opiekuna będzie wynosić 1500 zł miesięcznie (1900 zł w przypadku dziecka z niepełnosprawnościami) i, podobnie jak miejska dotacja, będzie pomniejszała opłatę ponoszoną przez rodzica.

Trwają rozmowy na linii miasto – ministerstwo. Połączenie dopłat i współpraca samorządowo-rządowa w tym zakresie umożliwi znaczące obniżenie, a w przyszłości może wręcz ograniczenie opłat za pobyt w placówkach opieki nad dziećmi do lat 3 (miejskich i prywatnych) tylko do kosztów wyżywienia.

Nowe żłobki, nowe miejsca opieki

Chcąc rozwijać infrastrukturę żłobkową i troszcząc się o komfort najmłodszych mieszkańców i mieszanek już objętych tą formą opieki, miasto aktywnie korzysta z dostępnych form finansowania, takich jak rządowy program **„Aktywny maluch”**. Dzięki programowi w Krakowie powstanie 1060 miejsc opieki (dzięki środkom z KPO), a dodatkowe 74 miejsca powstaną dzięki dofinansowaniu z funduszy europejskich (FERS).

Na lata 2023–2026 miasto zaplanowało budowę 12 nowych żłobków, kompleksową modernizację i przebudowę żłobka samorządowego na os. Willowym 2 oraz utworzenie w lokalach miasta pierwszych miejskich dziennych opiekunów. W stosunkowo krótkim czasie dostępna liczba miejsc opieki nad najmłodszymi mieszkankami i mieszkańcami Krakowa zwiększy się o ponad 33 proc. Inwestycje w pierwszej kolejności zaplanowano w dzielnicach, w których nie ma miejskich żłobków, a także na obszarach, gdzie dodatkowe miejsca są najbardziej potrzebne.

Pierwszy żłobek, zrealizowany w ramach programu „Aktywny Maluch”, rozpoczął działalność we wrześniu 2023 r. – to żłobek na os. Piastów (Mistrzejowice). W ramach programu żłobki pojawiają się też przy ul. Jabłonkowskiej (Bronowice), ul. Księcia Józefa (Zwierzyniec), ul. Działowskiego (Dębniki), ul. Wróblowickiej (Swoszowice), ul. Krzemionki (Podgórze), ul. Rybitwy (Podgórze), ulicach Wadowskiej, Lubockiej / Łucznanowickiej oraz Niebyej (Wzgórza Krzesławickie), Drożyskiej i Karaszewicza-Tokarzewskiego (Nowa Huta). Natomiast nowe lokalizacje dziennych opiekunów to Łągiewniki oraz Wzgórza Krzesławickie.

Nowy ministerialny program

Wiceministra rodziny, pracy i polityki społecznej Aleksandra Gajewska podczas wizyty w Krakowie przybliżyła także program „**Pierwszy dzienny opiekun w gminie**”, którego celem jest usunięcie z mapy kraju „białych plam” w opiece nad najmłodszymi. „Białe plamy” to gminy, na terenie których nie ma ani jednego żłobka, klubu dziecięcego czy dziennego opiekuna – prywatnego czy publicznego. Według ministerialnych szacunków obecnie taki status ma w 26 proc. małopolskich gmin. Na realizację tego programu zabezpieczono 60 mln zł. Termin składania wniosków upływa **30 sierpnia**.